

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Αλίκη ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ	Πρόεδρος
Στέργιος ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ	Αντιπρόεδρος
Πέτρος ΚΑΚΚΑΛΗΣ	Γεν. Γραμματέας
Νέστωρ ΚΟΥΡΑΚΗΣ	Ταμίας
Τηλέμαχος ΣΕΡΑΣΗΣ	Ειδ. Γραμματέας
Αντώνης ΜΑΓΓΑΝΑΣ	Μέλος
Καλλιόπη ΣΠΙΝΕΛΛΗ	Μέλος
Παρασκευή ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΚΗ	Μέλος
Ιάκωβος ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ	Μέλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ιάκωβος ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ	Διευθυντής Έκδοσης
Αντώνης ΜΑΓΓΑΝΑΣ	Αναπλ. Δ/ντής Έκδοσης
Τηλέμαχος ΣΕΡΑΣΗΣ	Επιμελητής Έκδοσης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στέργιος ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Δημήτρης ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Βρυξελλών –
Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας, Παρίσι
Αφροδίτη ΚΟΥΚΟΥΤΣΑΚΗ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Νέστωρ ΚΟΥΡΑΚΗΣ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Αλίκη ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Γιάννης ΠΑΝΟΥΣΗΣ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θράκης
Καλλιόπη ΣΠΙΝΕΛΛΗ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ευγένιος ΤΡΙΒΙΖΑΣ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Ρέντιγκ
Φωτεινή ΤΣΑΛΙΚΟΓΛΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Αγλαΐα ΤΣΗΤΣΟΥΡΑ, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Βρυξελλών – Συμβού-
λιο της Ευρώπης, Στρασβούργο
Ανθοζωή ΧΑΪΔΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Εκδίδεται δύο φορές το χρόνο (Ιούνιο - Δεκέμβριο)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Ιάκωβος Φαρσεδάκης
Τομέας Εγκληματολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Συγγρού 136, 17671 Αθήνα, τηλ. 9221222

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ιάκωβος ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ

Editorial

Alessandro BARATTA

Αρχές της ελάχιστης ποινικής παρέμβασης: Για μια θεωρία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως αντικειμένου και ορίου του ποινικού νόμου

Ιωάννης ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗΣ

Η κατάχρηση της ποινικής καταστολής

Νικόλαος ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ποινική ευθύνη από αυτοκαταστροφικές πράξεις

Guy HOUCHON

Το σωφρονιστικό κακό: Η περίπτωση του Βελγίου

Hans Joachim SCHNEIDER

Το έγκλημα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Helmut KURY

Η εγκληματολογία στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Χριστίνα ΝΟΒΑ-ΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

Η εγκληματική δραστηριότητα της γυναίκας

Βιβλιοκρισίες - Βιβλιοπαρουσιάσεις

Εγκληματολογικά Χρονικά

Διεθνές συμπόσιο του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίν

Το 9ο εγκληματολογικό συμπόσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το 25ο συνέδριο των εγκληματολογικών ινστιτούτων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

Ελληνική και διεθνής επιστημονική κίνηση

Νέες εκδόσεις

Ξενόγλωσσο Τμήμα

ΤΕΥΧΟΣ 3-4

ΙΟΥΝΙΟΣ / ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1989

HELLENIC REVIEW OF CRIMINOLOGY

A PUBLICATION OF THE HELLENIC SOCIETY OF CRIMINOLOGY

ADMINISTRATIVE COUNCIL OF THE HELLENIC SOCIETY OF CRIMINOLOGY

Alice YOTOPOULOS - MARANGOPOULOS	President
Stergios ALEXIADIS	Vice-President
Peter KAKKALIS	Secretary General
Nestor KOURAKIS	Treasurer
Telemachus SERASSIS	Secretary
James FARSEDAKIS	Member
Anthony MANGANAS	Member
Kalliopi SPINELLI	Member
Paraskevi TSILIMIGKAKI	Member

EDITORIAL COMMITTEE

James FARSEDAKIS	Editor
Anthony MANGANAS	Associate Editor
Telemachus SERASSIS	Managing Editor

SCIENTIFIC COMMITTEE

Stergios ALEXIADIS, Department of Law, University of Thessaloniki
Anthozoe CHAIDOU, Department of Sociology, Panteion University
Dimitris KALOGEROPOULOS, Law School, University of Brussels - National
Centre of Scientific Research, Paris
Aphrodite KOUKOUTSAKI, Department of Sociology, Panteion University
Nestor KOURAKIS, Department of Law, University of Athens
Alice MARANGOPOULOS, Department of Sociology, Panteion University
John PANOUSSIS, Department of Law, University of Thrace
Kalliopi SPINELLI, Department of Law, University of Athens
Eugene TRIVIZAS, Department of Sociology, University of Reading
Fotini TSALIKOGLU, Department of Sociology, Panteion University
Aglaia TSITSOURA, Law School, University of Brussels - Council of Europe,
Strasbourg

Published bi-annually (in June and December)

Section of Criminology, Department of Sociology,
Panteion University of Social and Political Sciences
136 Syngrou Avenue, GR-17671 Athens

HELLENIC REVIEW OF CRIMINOLOGY

A PUBLICATION OF THE HELLENIC SOCIETY OF CRIMINOLOGY

CONTENTS

James FARSEDAKIS

Editorial

Alessandro BARATTA

Principles of Minimum Penal Intervention: For a Theory of Human Rights as the Object and Limit of Penal Law

Ioannis MANOLEDAKIS

The Abuse of Penal Repression

Nikolaos PARASKEVOPOULOS

Criminal Responsibility from Self-Destructive Acts

Guy HOUCHON

The Penitentiary Evil: The Case of Belgium

Hans Joachim SCHNEIDER

Crime in the Mass Media

Helmut KURY

Criminology in the Federal Republic of Germany

Christine NOVA-KALTSOUNI

Female Criminal Activity

Book Reviews

Criminological Chronicle

English Language Section

– Editorial

– Summaries

– The Activity of the Hellenic Society of Criminology in 1989

French Language Section

REVUE HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

PUBLICATION DE LA SOCIÉTÉ HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

CONSEIL D' ADMINISTRATION DE LA SOCIÉTÉ HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

Alice YOTOPOULOS - MARANGOPOULOS	Président
Stergios ALEXIADIS	Vice-Président
Pierre KAKKALIS	Secrétaire Général
Nestor KOURAKIS	Trésorier
Télémaque SERASSIS	Secrétaire
Jacques FARSEDAKIS	Membre
Antoine MANGANAS	Membre
Kalliopi SPINELLI	Membre
Paraskevi TSILIMIGAKI	Membre

COMITÉ DE REDACTION

Jacques FARSEDAKIS	Directeur de la Rédaction
Antoine MANGANAS	Directeur Associé
Télémaque SERASSIS	Rédacteur en chef

COMITÉ SCIENTIFIQUE

Stergios ALEXIADIS, Département de Droit, Université de Thessaloniki
Anthozoé CHAIDOU, Département de Sociologie, Université Panteion
Dimitri KALOGEROPOULOS, Faculté de Droit, Université de Bruxelles -
Centre National de la Recherche Scientifique, Paris
Aphrodite KOUKOUTSAKI, Département de Sociologie, Université Panteion
Nestor KOURAKIS, Département de Droit, Université d' Athènes
Alice MARANGOPOULOS, Département de Sociologie, Université Panteion
Jean PANOUSSIS, Département de Droit, Université de Thrace
Kalliopi SPINELLI, Département de Droit, Université d' Athènes
Eugene TRIVIZAS, Département de Sociologie, Université de Reading
Fotini TSALIKOGLU, Département de Sociologie, Université Panteion
Aglaiia TSITSOURA, Faculté de Droit, Université de Bruxelles - Conseil de
l' Europe, Strasbourg

Publiée deux fois par an (juin et décembre)

Section de Criminologie, Département de Sociologie
Université des Sciences Sociales et Politiques Panteion
Avenue Syngrou 136, GR-17671 Athènes

REVUE HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

PUBLICATION DE LA SOCIÉTÉ HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

TABLE DES MATIÈRES

Jacques FARSEDAKIS

Éditorial

Alessandro BARATTA

Principes d' intervention pénale minimale: Pour une théorie des Droits de l' Homme comme objet et limite du droit pénal

Ioannis MANOLEDAKIS

Les abus de la répression pénale

Nikolaos PARASKEVOPOULOS

La responsabilité pénale du fait d'actes d' auto-lésion

Guy HOUCHON

Le mal pénitentiaire: Le cas de la Belgique

Hans Joachim SCHNEIDER

Le crime dans les moyens de communication de masse

Helmut KURY

La criminologie en République Fédérale d' Allemagne

Christine NOVA-KALTSOUNI

L' activité criminelle féminine

Revue bibliographique

Chronique criminologique

Section en langue anglaise

Section en langue française

– Éditorial

– Résumés

– L' activité de la Société Hellénique de Criminologie en 1989

Η έκδοση του διπλού αυτού τεύχους συμπίπτει με τη 200 ετηρίδα της Γαλλικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη. Για το λόγο αυτό αναπαράγουμε στο εξώφυλλο απόσπασμα από τον πίνακα του Jean-Baptiste Regnault (1754-1829) που παριστά την Αθηνά να συντάσσει το σχετικό κείμενο της Διακήρυξης, πράγμα που αποδεικνύει τον έντονο επηρεασμό των γάλλων διανοητών από το αρχαιοελληνικό πνεύμα. Οι επιδράσεις αυτές επισημάνθηκαν, κατ' επανάληψη, κατά τον εορτασμό αυτής της χρονιάς. Δεν είναι τυχαίο, πράγματι, πως ο μεγαλύτερος αριθμός αναφορών στην αρχαιότητα έγινε κατά την περίοδο του Αυγούστου 1789, χρονικό διάστημα κατά το οποίο διατυπώθηκαν πολλά σχετικά κείμενα προσχεδίων Διακήρυξης και ψηφίσθηκε το οριστικό. Κι όχι χωρίς λόγο. Γιατί, παρά τις όποιες διαφορές, είναι αναμφίβολο πως οι πηγές της φιλοσοφίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ανευρίσκονται στην ελληνική σκέψη. Από την πρώτη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του ελευθέρου ανθρώπου - την περιλαμβανόμενη στον νόμο περί "Σωματείων" του Σόλωνος - και το μήνυμα της Αντιγόνης, ως την Πλατωνική και Αριστοτελική διδασκαλία καθώς κι' εκείνη των Στωϊκών. Κατά την ελληνική αρχαιότητα ανακαλύφθηκε η δημοκρατία και καθορίστηκαν οι τρεις έννοιες-κλειδιά της γαλλικής επανάστασης: ελευθερία, ισότητα, αδελφωσύνη, που εξελίχθηκαν στη συνέχεια, και αποτέλεσαν την βάση αυτού που σήμερα ονομάζουμε ανθρώπινα δικαιώματα της πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς. Γιατί, πράγματι, το πάθος για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της εποχής μας. Ιδιαίτερα κατανοητό μετά τις τόσες δοκιμασίες της ανθρωπότητας στους καιρούς μας. Και ιδιαίτερα ελπιδοφόρο, τόσο για την καθημερινή μας ζωή, όσο και για την εξέλιξη της επιστήμης.

Κι είναι, και απ' αυτή την άποψη, ιδιαίτερα λυπηρό που η έκδοση αυτού του τεύχους συμπίπτει και με τη συμπλήρωση τριετίας από τον αδόκητο θάνατο του Ηλία Δασκαλάκη που ο τελευταίος τομέας ενασχόλησής του αφορούσε τον χώρο της κοινωνικής αντίδρασης στο έγκλημα. Έναν χώρο όπου η προβληματική των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου πολλά έχει να προσφέρει στην επιστήμη της Εγκληματολογίας, τόσο στο επίπεδο της θεω-

ρίας, όσο και σ' εκείνο των πρακτικών. Είναι κρίμα που ο αγαπητός φίλος και συνάδελφος στερήθηκε θάναυσα του χρόνου για να αφιερωθεί σ' αυτή τη μελέτη, όπως σχεδίαζε.

Η Ελληνική Εταιρεία Εγκληματολογίας, από την πλευρά της, μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και συμμετέχοντας στον εορτασμό των 200 χρόνων από τη γαλλική Διακήρυξη, διοργάνωσε στο τέλος αυτής της χρονιάς το 42ο Διεθνές Μάθημα Εγκληματολογίας στην Αθήνα, με θέμα σχετικό: "Η στέρηση της ελευθερίας στα πλαίσια του ποινικού συστήματος από την άποψη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου". Τα πρακτικά του θα δημοσιευθούν σε αυτοτελές τεύχος, μέσα στα πλαίσια των εκδόσεων του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, που ήταν και συνδιοργανωτής του Διεθνούς αυτού Μαθήματος.

Στο παρόν τεύχος - εκτός από τις βιβλιοκριτικές και βιβλιοπαραρσιάσεις και την παρουσίαση της ελληνικής και διεθνούς επιστημονικής κίνησης - περιλαμβάνονται πολύ ενδιαφέροντα επιστημονικά άρθρα ελλήνων και ξένων συναδέλφων, ορισμένα από τα οποία αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στα Δικαιώματα του Ανθρώπου: "Αρχές ελάχιστης ποινικής παρέμβασης. Γιά μια θεωρία των δικαιωμάτων του ανθρώπου ως αντικείμενο και όριο του ποινικού δικαίου", "Η κατάχρηση της ποινικής καταστολής", "Ποινική ευθύνη από αυτοκαταστροφικές πράξεις", "Το σωφρονιστικό κακό", "Τό έγκλημα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης", "Η εγκληματολογία στην ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας", "Η εγκληματική δραστηριότητα της γυναίκας", που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και παρέχουν την ευκαιρία σε όλους μας για ένα γόνιμο προβληματισμό.

Ιάκωβος Φαρσεδάκης